

Београд, Приштина - Међу земљама Европске уније још не постоји сагласност у односу према резолуцији о Косову коју је Београд поднео Генералној скупштини УН, због чега изванредан број њених чланица оптужује Србију да поново, после ратних деведесетих, прави проблеме на Балкану с којима Европа не може да изађе на крај, као и да својом политиком ствара сметње у успостављању јединствене европске спољне и безбедносне политике.

Ово је сажетак ставова западних дипломата с којима је Данас претходних дана био у контакту.

Чињеница да 27 земаља чланица ЕУ не могу да се сложе о заједничком наступу у односу према српским дипломатским активностима после мишљења Међународног суда правде о Косову изазива оштре реакције у појединим европским престоницама. Европско нејединство најдиректније се види у томе да 27 чланица, плус висока представница Кетрин Ештон, не могу да изађу пред Београд са заједничким "контрапредлогом". Док земље Квинте (Велика Британија, Немачка, Француска, Италија, плус САД) имају "тврди" приступ, тражећи измену два кључна принципа - противљење сецесији и дијалог о "свим отвореним питањима", државе чланице ЕУ које су признале независно Косово, али према Србији имају умеренији став настоје да се дипломатским активностима дође до решења за резолуцију у којој би и Запад и ЕУ "могли да учитају оно шта хоће и да виде виде оно шта желе", наводе Данасови западни извори.

Према речима саговорника Данаса, дубоки јаз у односима ЕУ и Србије могао би да настане тек после гласања у ГС УН, уколико буде усвојена неизмењена српска резолуција. То би значило максимално успоравање свих корака Србије у европским интеграцијама.

Свестан ових чињеница, државни врх у Београду ће током викенда покушати да ублажи текст резолуције, настојећи да изађе у сусрет земљама ЕУ које су највећи заговорници независности Косова, али и да не пређе "црвене линије" актуелне државне политике. Потреба да Србија барем симулира спремност на компромис постала је до краја јасна током посете немачког министра спољних послова Гвида Вестервелера Београду. Ипак, истински договор Квинте и Београда о усаглашеном тексту намењеном ГС УН граничи се с немогућим.

На неопходност јединства унутар ЕУ јуче је у Приштини, последњој станици своје балканске мини-турнеје, упозорио министар Вестервеле. Наглашавајући да су "независност, државност и територијални интегритет Косова реалност", позвао пет чланица ЕУ које још нису признале косовску независност - да то учине. "Ми их позивамо, после јасне одлуке Међународног суда правде, да следе већину у ЕУ. То је заиста велика већина", нагласио је шеф немачке дипломатије на конференцији за новинаре, после разговора с Фатмиром Сејдиуом, Хашимом Тачијем и Скендером Хисенијем.

Никола Јовановић, уредник часописа Изазови европских интеграција, за Данас каже да Вестервеле из Београда није отишао незадовољан. Према његовим речима, веома су важне речи немачког вицеканцелара да Београд и Приштина о Косову треба да разговарају у Бриселу, не у Њујорку.

- Земљама које су признале независност Косова не одговара да се о косовком питању разговара у УН јер би то на неки начин подразумевало и разговоре везане за статус. С друге стране, Србија ће инсистирати на некој форми присуства УН - наводи Јовановић. Он каже да кључне земље ЕУ желе разговоре пре свега о "техничким питањима", а евентуално би пристале на дијалог у вези са "унутрашњом организацијом" Косова.

Када је реч о српској резолуцији упућеној у УН, Јовановић каже да је најреалнији сценарио да земље Квинте уложе амандман на оригинални текст.

- Србија сигурно неће повлачити свој текст, нити ће бити контрарезолуције, али ће у процедури у ГС УН предлог Београда вероватно бити промењен. И земље Квинте морају да буду опрезне у томе шта ће писати у амандманима, јер уколико буду експлицитно навеле позив на признање и одобравање косовске независности, неће успети да прикупе већину земаља које би гласале за такав амандман - каже Никола Јовановић.

(Данас)